

#DVlSkaidro “Informācijas iegūšana no Zemesgrāmatas”

Publicēts: 13.05.2022.

[#dvlSkaidro](#)

[Jaunami](#)

[Ziņas](#)

Interneta vietnē www.zemesgramata.lv ir pieejama Valsts vienotā datorizētā zemesgrāmata (turpmāk – Datorizētā zemesgrāmata), kurā iedzīvotājiem tiek piedāvāta iespēja saņemt informāciju par konkrētu Latvijā esošu nekustamo īpašumu (tostarp īpašuma īpašnieku). Šo informāciju var pieprasīt, norādot nodaļuma numuru vai īpašuma kadastra numuru, īpašuma nosaukumu vai īpašuma sastāvā esoša objekta adresi.

Datu valsts inspekcija ir saņēmusi jautājumus par šādas informācijas vispārējas pieejamības likumību un to, vai, piekļūstot zemesgrāmatai, netiek aizskartas tajā norādīto nekustamo īpašumu īpašnieku tiesības.

Inspekcija skaidro, ka Datorizētā zemesgrāmata ir elektroniska datubāze, kurā tiek glabāti elektroniskie dokumenti un dokumenti, kas padarīti elektroniski, radot tos no nekustamā īpašuma lietā iekļautajiem papīra formā esošajiem dokumentiem. [1]

Katrs var ieskatīties Datorizētās zemesgrāmatas nodaļumos un pieprasīt no tās izrakstu vai norakstu, izmantojot tiešo pieslēgumu. [2] Kā jebkurai datu apstrādei, arī šai, kad tiek strukturēti un padarīti publiski pieejami personas dati, ir svarīgi piemērot atbilstošu datu apstrādes mērķi un tiesisku pamatu, kas pieļauj datus publicēt. Datorizētajā zemesgrāmatā publicētās informācijas pieejamības mērķis ir nodrošināt privātpersonu likumiskās intereses, veicinot nekustamā īpašuma tirgus caurskatāmību Latvijā un mazināt krāpniecisku darbību iespējas darījumos ar nekustamajiem īpašumiem. Datorizētajā zemesgrāmatā norādītā informācija tiek apstrādāta, lai izpildītu normatīvajos aktos noteiktos pienākumus, kas ieviesti, lai nestu labumu visai sabiedrībai.

Līdzīga prakse ir arī citās Eiropas Savienības dalībvalstīs, kur zemes reģistriem ir noteikts vispārpieejamas (publiskas) informācijas

statuss, ar mērķi uzturēt, uzglabāt, izskatīt un izsniegt informāciju par nekustamajiem īpašumiem. [3]

Tomēr, kaut arī dati ir vispārpieejami, datu aizsardzības noteikumi neparedz to, ka publiski pieejamos datus katrs var izmantot pēc saviem ieskatiem, un arī publiski pieejamu datu izmantošanā ir jāievēro personas datu aizsardzības prasības.

Fiziskām personām, kuru dati ietverti Datorizētajā zemesgrāmatā

Abos gadījumos - kad informāciju izsniedz novada (pilsētas) tiesas vai arī Datorizētās zemesgrāmatas turētājs - ir jānodrošina informācijas izmantotāju uzskaitē. Īpašuma īpašniekam ir tiesības pieprasīt iepazīties ar to personu sarakstu, kuras pieprasījušas informāciju par tā īpašumu. [4]

Personām, kas pieprasa informāciju no Datorizētas zemesgrāmatas

Nav atbalstāma bezmērķīga datu iegūšana, kas veikta, tikai pamatojoties uz to, ka personas dati ir publiski pieejami. Personas dati izmantojami atbilstoši to publicēšanas mērķiem. Arī gadījumos, kad informāciju esat ieguvis no publiska avota tās pirmajā izmantošanas reizē, fiziskai personai jau sākotnēji jāsniedz informācija par to, no kāda avota iegūti apstrādātie personas dati. [1]

<i>Kā darīt nevajadzētu</i>	<i>Kā darīt drīkst</i>
Izmantot datorizēto zemesgrāmatu, lai noskaidrotu zemesgabala īpašnieku un vērstos pie viņa ar komerciālu paziņojumu, piemēram, piedāvājumu mājai nomainīt jumtu. Šādi gan iegūtā informācija tiktu izmantota sākotnējam mērķim neatbilstoši, gan arī tiktu pārkāptas Informācijas sabiedrības pakalpojumu likuma prasības.	legādājoties nekustamo īpašumu, pārliecināties, ka persona, kura to mums pārdod, ir tiesīga rīkoties ar īpašumu. Ja redzam īpašumu, ko vēlamies iegādāties, noskaidrot ierobežojumus, kas tam piemēroti, un personas, kas ir tiesīgas ar šo īpašumu rīkoties.

Inspekcija informē, ka plaša informācija par personas datu apstrādi Datorizētajā zemesgrāmatā pieejama arī šeit - <https://www.tiesas.lv/aktualitates/kada-informacija-ir-pieejama-tiesu-administracijas-uzturetajas-datubazes-8193>.

Informatīvās atsauces:

[1] Valsts vienotā datorizētā zemesgrāmata, <https://www.zemesgramata.lv/lv>

[2] Zemesgrāmatu likums, <https://likumi.lv/ta/id/60460-zemesgramatu-likums>

[3] Zemes reģistri ES dalībvalstīs, https://e-justice.europa.eu/109/LV/land_registers_in_eu_countries

[4] Vispārīgā personas datu aizsardzības regula, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-LV/TXT/?from=LV&uri=CELEX%3A32016R0679>

Autors: Freepik.com

<https://www.dvi.gov.lv/lv/jaunums/dviskaidro-informacijas-iegusana-no-zemesgramatas>